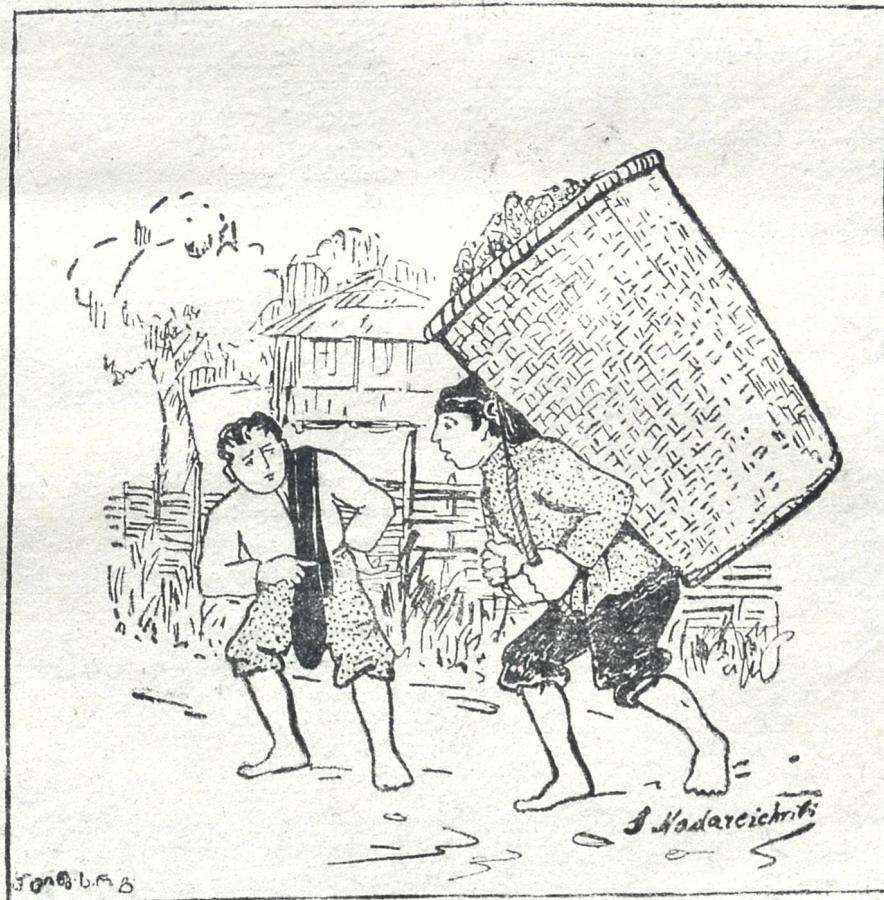

ଓজন ৫০ অ.

„ମହା ମହିତ୍ୟଗିରାନ, ଏହି ଧର୍ମିତ୍ୟଗିରାନ“

No
56

1921 ଫ.
୦୧୬୩୯୦୯ 16

କଣ୍ଠେ. କୁ ମିଳାଯ୍ୟିଲା, ଘାନ୍ତ, ଏହି ଗୋଲାରିତ?

ଗାନ୍ଧୀ. କିମିଳିନ୍ଦି.

କଣ୍ଠେ. ଶାତ ମିଳାଯ୍ୟିଲା, ବିଦ୍ୟୁତ?

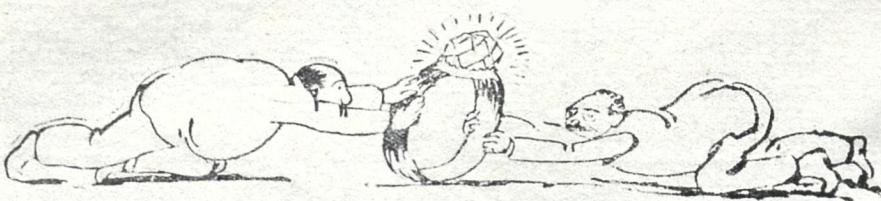
ଗାନ୍ଧୀ. ତୈଥିଲା. କ୍ଷେତ୍ର ମାତ୍ର ଖାରିଲା. କୃତ୍ସମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ମା ମିଳିତ୍ୟଗିରାନ, ଏହି ଧର୍ମିତ୍ୟଗିରାନ.

ფრთხილიათ, ქართველო!

ნერწყვე მოდენილი!
კბილ დაღრკენლი!
როგორც მშეირი, მსუნავი მგლები,
გარე გვარტყიან,
ძმით ქართველო,
შურიო ალსაცე ჩეენ მეზობლები.
სხვა და სხვა ტომის,
სხვა და სხვა რჯულის!
ერთად, — „კამუნისტ-ბოლშევიკები“.
იბლივირებიან!
იგინებიან!
იბერებაან, როგორც ტიკები,
მადა მოსულნი!
ცოდვით ორსულნი!
მუხანათობით, ლალატით ბშირი...
დღეს ზაგს შეჰქავენ!
ხვალ წიბლს წაჰქავენ!
იმით ნავთი აქვთ, ჩეენ, კი ნახშირი!
„საკამუნისტო“
საბრძნებელში
ჩანთქეს, რაც მოხვდათ ჩასასანსლავი!
სამი ქვეყანა
ჩეენად მეზობლად
უდაბურია, როგორც საფლავი!
დღეს, მტაცებლური
იმათი კლანჭი
შენ გითვალთვალებს, ძმით ქართველო,
და თუ აქამდე
ვერ მორწყო სისხლით
შენი ლამაზი სამშობლოს მდელო,
იყი ვინ არის
ამის მიზეზი???

შენი გვარდია! შენივე ჯარი!!!
ისინი სდგანან
ამ ზამთრის სუსტში
სადარაჯოზე, ვით კლდის საფარი!
იგი სდარაჯობს
შენ კარ-მიდამის,
დიდთა უდიდეს შენს მონაპოვარს:
თანასწორობას!

შენს ბილს, შენს ყანას, მინდორს, საძოვას
იგი სდარაჯობს
შენს დედას, ცოლ-შვილს,
კირისუფლებზე შენსაზე ზრუნავს;
ის იქ ეტება
გულ განგმირული...
მისი სიკედილით შენს სიკედილს თანგრძნავს!
და... რომ შეირყეს
რკინის კედელი
ქართველი ჯარის და გვარდიისა...
მკვდარი გვამები
მოპეტენენ მდელოს
საგაზაფხულო ნაცვლად ისია.
შენი სახლ-კარი
ცეცხლს მიეცემა,
შენი ლოკლათი იმ მძარცველ შგლებსა,
იქ, ჩეენი ქვეყნის
სანაპიროზე
რომ დარაზმულან... ჩეენ მეზობლებსა!!!
გაიძარცვები,
ისე, ვით სხვები
აღრეხან ბაქო, დღეს ერევანი;
კამუნისტურად
მოინათლები
„კუსურე“ ქუდი და მისი ჯანი.
კვლავ დაგადგამენ
მონიბის უღელს,
უხეში ჩექმა ჩაგწინლავს, ძამი!
გაპერება შენი
თავისუფლება,
ჩაგინწარდება ყოფნა სამო.
ფრთხილად, ქართველო!!!
ჯარს და გვარდას
ალერსი ძმური! ძმური ულუფა!
თუ გინდა შეგრჩეს საშობლო ტურტა!
ხახა გამურალი!
კბილ დაღრკენილი!
როგორც მშეირი, მსუნავი მგლები,
გარე არტყია
სამშობლო მხარეს
მოსაზღვრე ჩეენი, ძმავ, მეზობლები.

ქ ა რ გ ი ს ი ზ მ ა რ ი

ეს აშენვა სულ ეხდა ხსნ მოხდა, რაღაც რო თვის წინად.

კარილე ქურჩებაშილი (ჩემი აკინძეს დგიძლი ბაძ, ექვთამე სუტეს რომ შარშეწყინ ანაფორის ჭალა
ნიშნავა ნათლაბაში) სიმინდს არჩევდა.

— რაგა ხუთასი ტართ დამრჩა გაქაჩიევი და გათავდა, — ჰეთერთბლა ჭარალე: მაღლაბა ღმერთს, რომ
საკვდავ — ნაწელდაშია ტეჭულა არ ჩამარა: სიცოცხლე ტაქტე, თავდა დაუმტკნო ჩემ შეზრდებს! მე შავთბებს
კეშათ გადას ტქრიცირა? ვითომ, დადი ქვემის ერთგული კაცი ვარო, რატე ხუთა ტართ სიმინდი მოუვდა და,
ის ხეთ ტართში ცაქებარი მთავრობას მიართგა! მე, ჩემი ბაძა, სიმოწელიდ გასცემი სარჩა საბაზებელი
გან შესცე? მთავრობა უწესდება გარგამ მოწიუბას საქმეს. სულული გა არ ვარ, გა და ავი რომ ვერ გააგრა-
ნით: რა პირობაში შევცე მთავრობას, თუ ის ჭრია თრჯერ შეტ ფასს მაძღვებს? ვრო ტართსაც ვერ წევიდებს ჩემის
მთავრობა! სტეცულნერი — შეკულებია შე არ ვაცი! ვინც გამოვტე ფასს მაძღვებს, მას წაიღის! სტემე გათავერუ-
ლია: სადაცა შესა ტეჭულნებია — შეკულებია შე არ ვაცი!

— მე ფაქტებში კირილეს სიფხიზლე უმტკუნი და უკუმჩევდად ჩაეძინა.

ვნახოთ, უცემ ტართებმა რაღაც შრადა დაწეული და ამოძალუდნ. შემიზტე ერთაბად ჩერე წამოტვიფენ.

— ჰეს შავის! დასძხეს უცემ ტარობმა და იყრიშით წმითვადნენ. ზოგი თავზე ააცოდა, ზოგმა კალთის წევა დაგრევს. ზოგი ზურტე შეაფას და დაშვები უწევდათ ჩემები და დატენი.

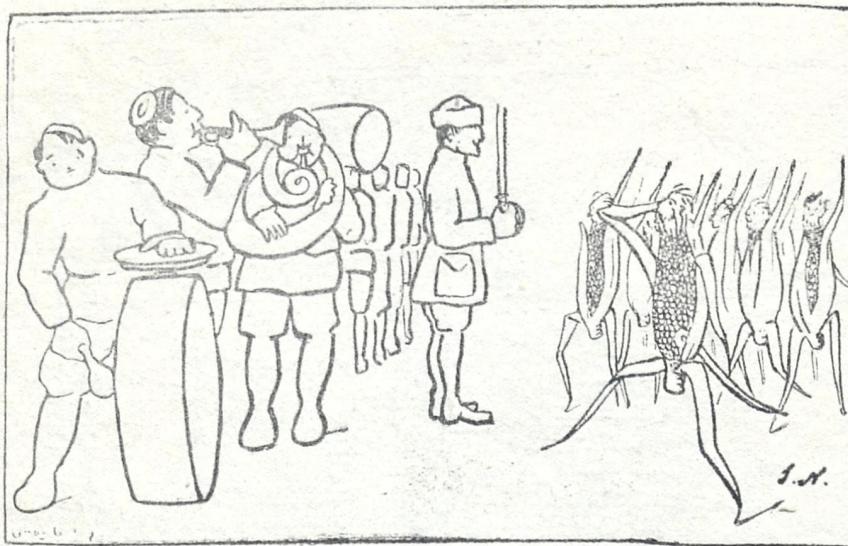

— დარიგიდ ჩამეტკოდენ სხვედრო რაზმის ყალბზე. ერთშა მათვარშა რაზმას უფროსობა იყოსრის.
— ასწააგებო! დასძახა მნ: ჩვენი პატრონი — კარილე ქუჩქელაშეიღვი ვალაც სხვედლინტზე გვეა-
დის ჩვენ, პატრიოსნ სიმინდებს! დაუშტოტილთ ამ ვაჟასტონს, რომ მნ თუ არ, ჩვენ მათნ ვიცო მოვალეობის
შესრულება. სმე-ე-ენ! ნაიძვათ წინ... წა!

მოსახლეების მინისტრმა დიადას ზუმით მიიღო ქვეშენდობება: სეციის ტახტზე იჯდა და ექველი თავისი რეგისტრის ზუდევ ჰქონდა: მარჯვენა სეციი ეტირ მიეცინება კამპანიის თავი, მარცხნაში სეციტრა ეტრისა, რეგისტრის ზუდევ ჰქონდა: მარჯვენა სეციი ეტირ მიეცინება კამპანიის თავი, მარცხნაში სეციტრა ეტრისა, რეგისტრის ზუდევ ჰქონდა: სუსტოვრ ბოლოვა ლობის ძეწესება ჩამომეული, თავს გრძერის გეორგიენი უშეცენება და ერთგული მსახური სტაფილდ გუდ-მედგარ და შოთა გეიბი უგრძლებდ ჰქონის სურის თავთავებით.

გაისმა ერთსულობის ძღვიერი უგაშა სიმინდებისა და ლაშქარი ფრანგების დამა.

დადი აღტატება გამილაწება სიმინდის ჭარის ფრთხოებულ მასკვამში. ჭარი და გვარდია შუსიგით ჰქონდა მათ.
— აა, მოფესულებართ თქექნანა, მეტო, მაძას სიმინდის რაზის უფროსში ჭარს: მოფესულებართ და გვეჩემეთ.
— ფაქ! — დააკრიალა პატუხა ჭარაში: ფაქა სიმინდებს და ძირს მათი უდივალა პატრიარქ კარილე ქურნება-მეოდა!

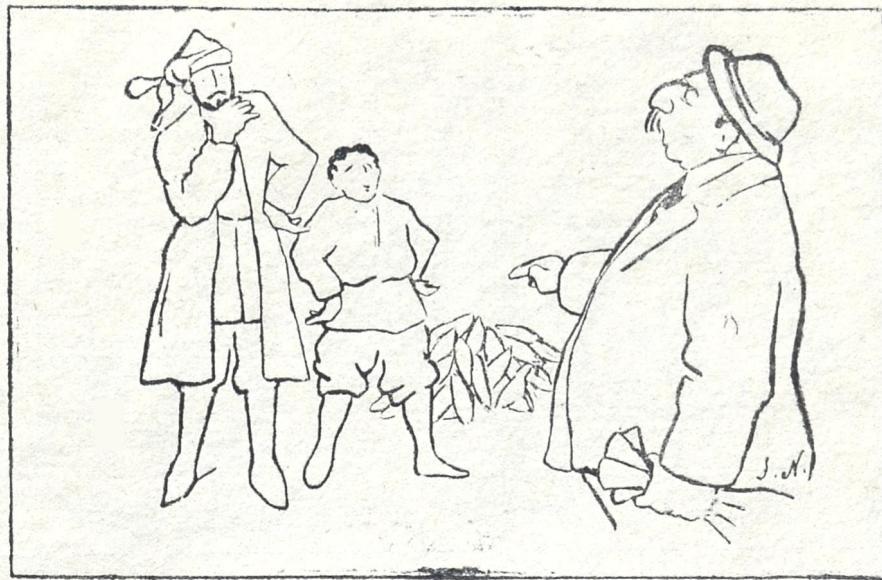
ასეთ სიზმარში იურ კირილე ქურნება-მეოდა და ძირში სიმინდად ხვევმდე. გააცინა მისი ხვენეს შეიალმა, შეეარდა მამასთან და გაადევა. გარილე დამოურთხადი თვალებით შიახერდა სიმინდის „პალას“. გვემჯურია თავის რატე ფურ.

— მამი, რა დაგემართა? ქიმის შეიძლეს.

— ნუდარ მკითხავ, შეაფრ! ისეთი სითცარი სიზმარი ვნახუ, რომ ქურნები შეი მოგეცუდგარ შეგაზე. — და კორილე დაწერილებით უაშოთ შეიაღს სიზმარი.

— ენდა ეა ფიცა, ფისაც უნდა მაგეადო ჩემია სიმინდი! — დაამთავრა კარილები: ოლონდ ეს ჭარ, იმ ჭავას ტანს რაცა გუოჩრა, მშ წევთში რომ გმილცხადდება სიმინდის წისაღვებათ!

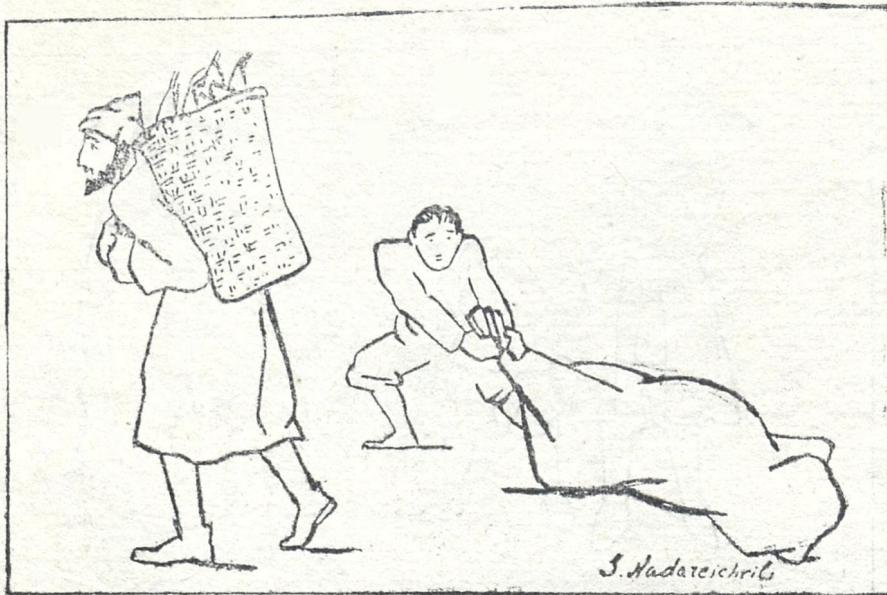
— შებას უიქრა ნე ბაქეს, მში: ეს მე მომხდე! — უქამიუხა შეღუძა.

— შიდოტათ, ჩემი სიშინდა! — ბრძანა სპეციალისტი.
— შიძოტეთ ერთი ის ტომარი, ხელში რომ გატარავთ, და ახლავე მოგართშევთ. — უკასუხეს მამაშევილმა.

გაშილართებულ ტომარი, ჩაუქეცი შიგ ეირამადა, ბატონი სპეციალისტი და მამათ მოგერეს თავი.

სიმინდი საშექედრო ფრთხოებისებნ წავიდა.
სპუსულინტანი ტრამით კა — შრომის ფრთხოები შათრავს, უარავზე.

ს ა ღ ს ა ღ რ ი.

I.

„არასოდეს არ გახმება წყალთა შუა ხეთა ძირი!
არასოდეს არ ცხონდება:
კრიუანგი
და
პურა-ძეირი.
(თუ კრიუანგი ცხონდებოდეს, სამოთხეში შევა ვირი)“

P. S. როცა მტერი გვახვევია, მუხანათი და ლუხური.
როცა სამტრიდ ჩამოწოლილს დაუღია ვეზაპს პირი,
კრიუანგებს და პურაძეირებს
დიდი არის ერქვეს ვირი.

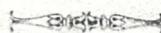
II.

ხალხს უთქვაშს დარბაისელსა:
„მუცელს აქორებ;— ქორია“
კვლავმეტა ალორებ ღორულად
მუცელი იგი,—ღორია!“

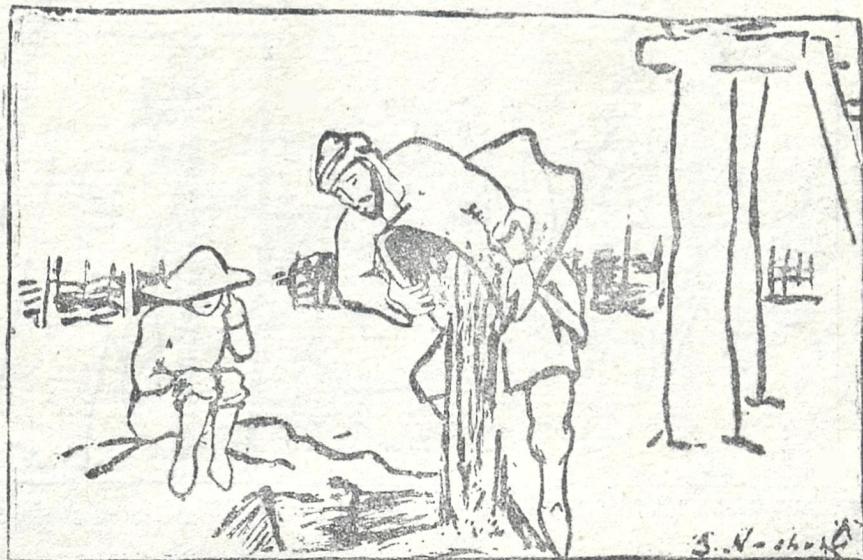
P. S. ესე თქმულება დედანთან
სიტყვით სიტყვათმდე სჭორია:
პირველის მიმდევარობა
ვამე რა დიდი ზორია!!
სამაგიეროდ მეორე
ოცაგან, ოცდა ორია.

III

„კაცი მოკვდა პურა-ძეირი; წაახვევენ ტილოსაო,
მოსთხრიან და ჩაწვენენ;— ემანდ ეგდე, შეილოსაო!
ვანც შენდობას შემოუთვლის, ღმერთია შეარცხინოსაო.“

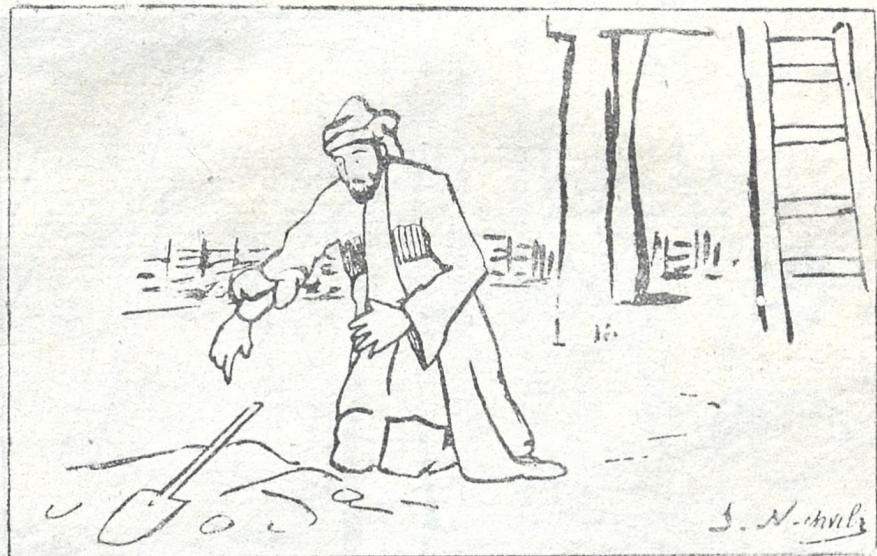

„ქ უ რ დ ი“

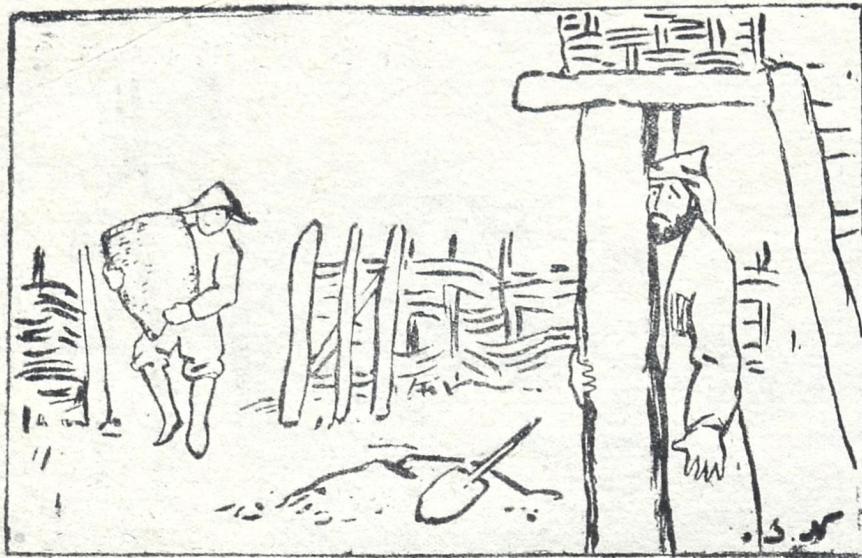

შეიძლო. მშა! სულ რომ შენ ინახავ წყვეპლევ ჭირნახული, მთავრობას კა არ უნდა მიჰყოდო ჩვენი ჭარისა და გეგრძიისთვის?

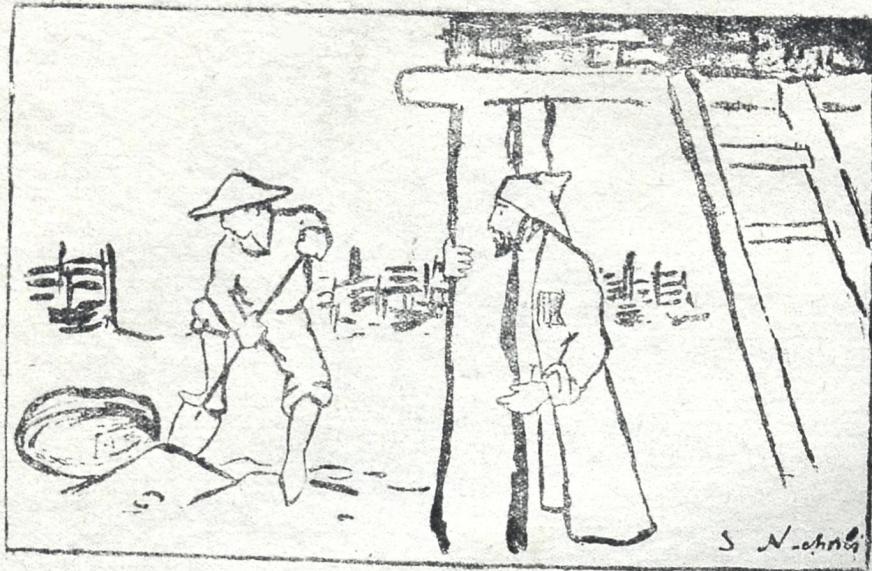
მამა. შენ ემანდ ეგდე! შენი სუშე არ არის. მთავრობას ჩირქეთ უნდა მაძღვდეს, თორე მე რა უნდა მიუტე?

მამა. ჰისისა კინ თხერი უთვიდა აქ! კის უმოდვილია ამ თრშითიან? ურთა დაშუარაფო!

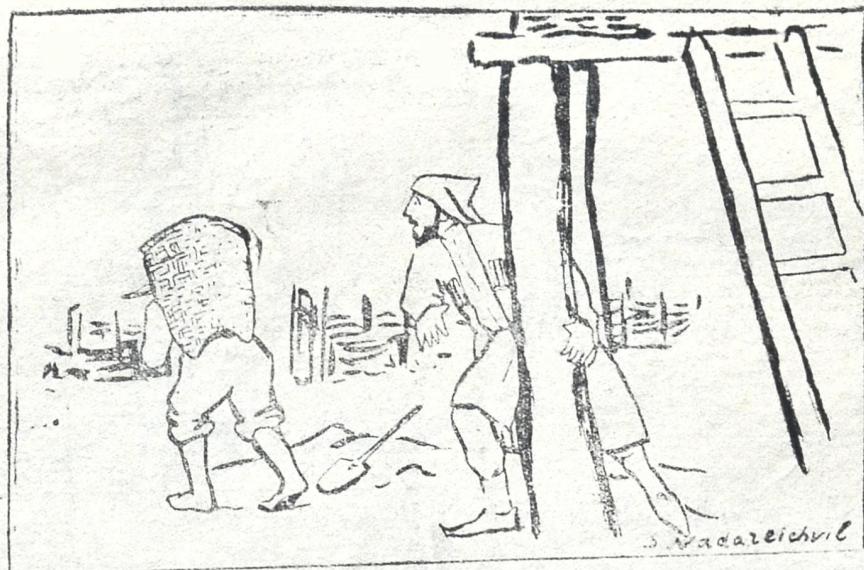
ମାତା— ହୋଲ୍ଦିଆଙ୍ଗେଜ୍‌ଙ୍କ ଫିଲ୍ମଟିମି! ନୀତି ଶ୍ଵାଙ୍ଗ ମତଜିଲ ଦ୍ରବ୍ୟରେ! କ୍ଷେତ୍ର କେବେ ନାହିଁବା? କ୍ଷେତ୍ର କେବେ ନାହିଁବା? କ୍ଷେତ୍ର କେବେ ନାହିଁବା?

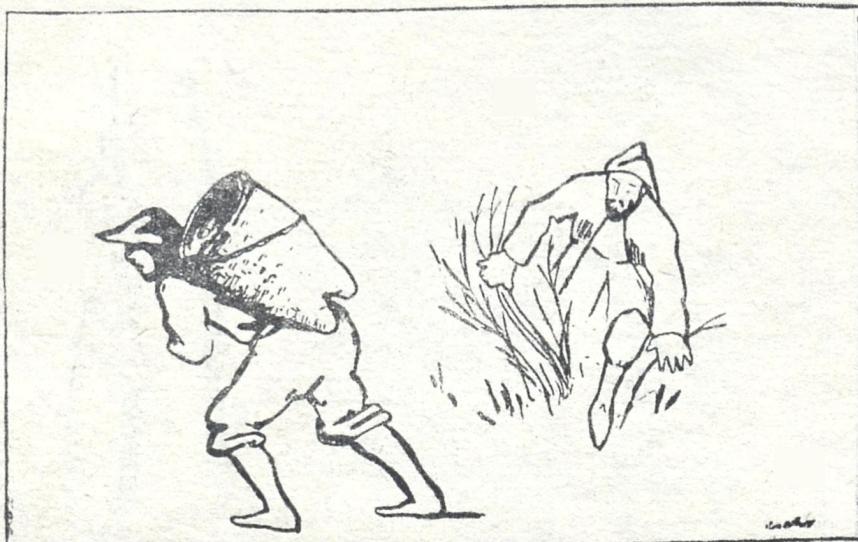
— ଏକଟିକଣ୍ଡା!

— გოდანშია ჭურის!

— წაიღო! დაიტა, დაიტა! კვალ და კვალ ბაჟუებია და უმედაფური ბაზატბ... მატა გაუჭრებინებ სეინს!

— სად მიაჭის აშ სიმღერაზე? მე მუხლები მემტება ისე დავიღალე და ეს საძაგლი ჩიტიგოთ შინაგანს! მაგ აჭაპტორს დედა არა ჰერლა ქურდი და მამა!.. რა დოქორი გაუწირს?

მამა. (ხის უქან) ღმერთთ, შენ უშეაწეადე! ამას რას წესედა! ფრთხიზე მიიღება. აა, გადასცა ჭიდეც გარის კაცი. ჩუ! რაღაცას ეყმნება.

შვილი. (ფარის ერტ) აა, ძა! ეს ერთი გოდარი სიმანდი, მიგიტნე! მამაშ გამოგიგზანა! ასე უშემთგა- თვალა უველას, თქვენ არხებისათ იყავთ, მტერს მტრუდათ დაუჭდით და მოუვრთა ჩემი საქმე იყოსო. ეხდა ეს აქმარე და გვდაგ გადეკ სხეს იყოსო!

მამა. ღმერთთ ჩემი, ეს რა სიტყმები მესმის! სად და გამოგეთ თავი სირცეებიდით! ეხდა კა ვიცი, რაც უნდა ჟენს!

S. N.-chvili

մամա. (Եղել է վայրի հայութքի քարաս քառսա և մզանե) մամա Երանեց! Մամա հայտա և ապահա ամբանա, պահ գայդա և պահ Տեղի են! Եկան գուց, ուստի պահ գայդա պահ Տեղի են. Ամամա մամա ամբան, ապահ ապահ Տեղի են!

Վայակ պահանջանակ լոյսեցն.

Ֆա... Ֆա... Հաճակ մարտիքն...

Համ ամուրա գայտահի?!?

Տարչյ մեղքի գայտանոն...

Մուլո, գայպար գայ, տարո!!

Տառպար լոյսեցն գայամզյը,

Տոմոն մամոնից գայտատա;

Գայտանո համ մամա պահանջանա,

Կուշան մամա պահանջանա.

Դյան ալուատ մլուր գայտանո:

Մյ համ գոյգի մայունու,

— Հայտին, մայ, նոյ զեր գոտեար

Մանո սուլանցի, նայլու.

Օձա, չը, տարո գայպար,

Վոնմու սոմեծո մամոնի,

Մոնդա հապ Երանե մարյեն գայտանո:

Երանե կայսանաս աշունի:

Ըստան ալու ալանի,

Վալար սմլենց Երանեն,

Իցեն որցուու յուղա գայտանո:

Մըլլո, սցանցի, յուրեն.

Ֆա, ֆա, ֆա... Տարու պահանջանա

Նոցուու նցենո գայտանո:

Տանդյանցի հոգուն մամանցան...

Մամուր մամուրունցի բուն...

Մյ համ հոյունց մայամի,

Ըստ գոյգուն գոյգունու,

Կուշան մամա պահանջանա...

Կուշան մամա պահանջանա զեր գայտեա,

Այս գոյգուն գոյգունու,

Կուշան մամա պահանջանա...

Մամա պահանջանա պահանջանա...

— Ռու հիմ մալլուն գայտանո...

Այս գոյգուն կյունդո, արու յունո,

Մամա պահանջանա պահանջանա...

Օձա, չը, Տանդյանցի պահանջանա

Սցանցի խանո, մունցի պահանջանա...

Ոյ գոյգուն գոյգունու,

Տանդյանցի պահանջանա պահանջանա...

Իցենու գոյգունու ոյ գոյգունու,

Վայակ պահանջանա պահանջանա...

Կուշան մամա պահանջանա պահանջանա...

Մամա պահանջանա պահանջանա...

ჩეენც ვენაცვალოთ ჩეენს გმირებს,
ჩეენს ამაყს, ფხიზელს მცველებსა,
ზურგი უმაგროთ, რომ თავი
სულ დაუკეტყონ გველებსა.

ჩეენი ფიქრი და ოცნება
გმირნო, ოქვენ გიყაშირდება,
აღარ მოგაცლებოთ ზრუნავსა,
სხვა რითი გაგიჭირდება.

ვინც ჩეენთვის სწირავს სიცოცხლეს,
მრავალჯერ ჭირნახულია,
შევერცხეთ, თუ მათვის შეგვშერდეს
სოფლელებს ჭირნახულია.

პურით, ქერით და სიმინდით
ვაგონი დაიტკირთვება,
არ მოგაშივებოთ ჩეენს მხედრებს,
მტერს დედა აუტირდება.

პურით, ქერით და სიმინდით
მაგრა დაეტენით ტომრებსა,
თუნდ ჩეენი ზურგით მიუტანთ
ჩეენს მამაც, გმირს, მეომრებსა.

შავულებ... თვალებს მოვალხენ
მათ სიგაფკაცის ნახეითა!
გოდრებს დავტენი, არა მშურს,
კომბოსტოთ და ხახეითა.

შეც მოშენატრა იმათან
ლვნონ ქსეა, დავიღილინონ...
რუმბებს ავაგსებ პირამიდის,
რომ არ მოაკლდეთ მათ ლვინონ...

თანაც გოლორზე დავაკრავ,
ინდურს, ხაჭაპურებსა.
რომ ჩეენ ბიჭების ზეიმზე
ნერწყვი სდიოდეთ ტურებსა.

თუნდაც მარტამდე არ მიმყვეს
ხორბალი, — ჭირნახულია.
არ დავიშურებ, გენაცვათ,
არ დამეწვებ გულია.

პურით, ქერით და სიმინდით,
ღომით და კარტოფილებით,
ლავტენით ტომრებს პირამიდის,
ზოგს ხორბალით, ზოგსაც ფქვილებით.

და როგორც ოქვენა, ტომრებიც
იმ რიგად დარაზმულია,
სოფლიდან თქვენსკენ გამოსწევს
სიამით ფრთხ შესხმულია...

იმხიარულეთ, ილხინეთ,
გალალდით, გახდით მდევებათ,
და მტერს, თუ ზურგი აქავდეს,
შეუტრალებლად შევებათ.

ჩეენ-ჩეენი საჭმე, ოქვენ-თქვენი
ვაკეთოთ ძმავ ერთგულადა.
მოყვარეს მოყვარად გაუხვდეთ,
და მტრებს ვევეთოდ მტრულადა.

აბა, ჟე, ჭირნახულებო! წინ, წინ!?
მოგროვდით ფრონტებზე,
მალე ყინულიც დაღნება,
გადმოანათებს მზე მოებზე.

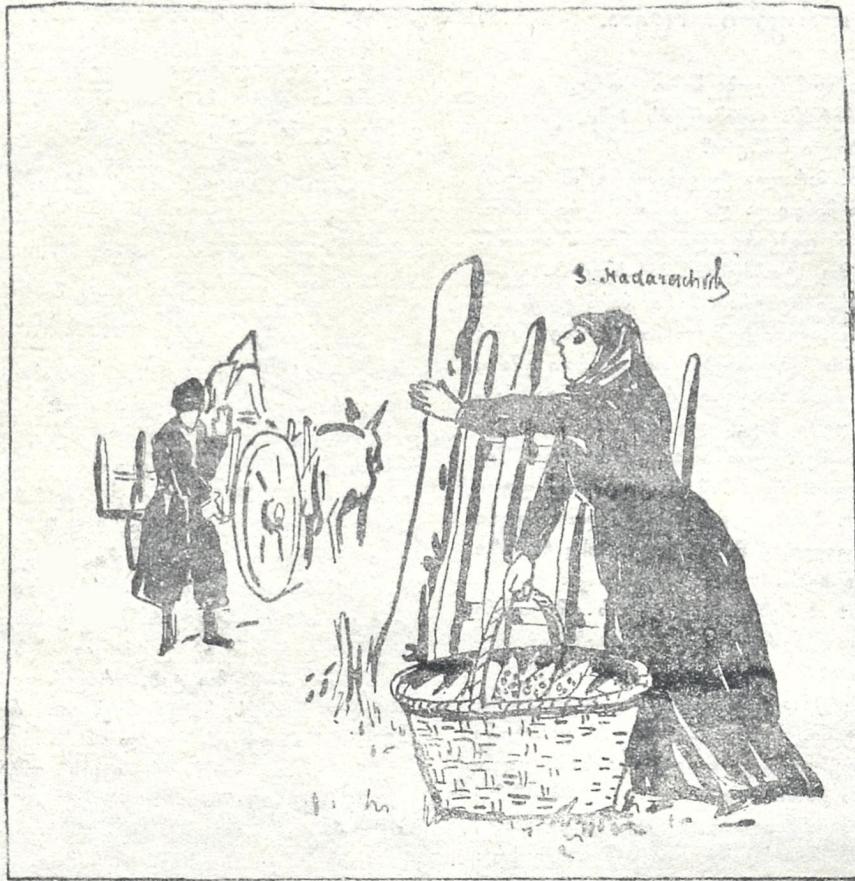
საბოსტნე მიწა დაებაროს,
დაფთესოთ კამა, ქინძები
ჩამოუქროლებს ალალი
გაჭკრება მამლაყინწები.

დათვები ადის ალგებზე,
მაგრამ უტყდებათ ტოტები,
არწივი როცა ფრთხებს გაშლის,
რას იქმს დამურა, ჭოტები?!

შექანჯალებული.

ქართველი. სალხნო, დაიჭით, წაიღეთ ჩემი წილიც! ქვრივი რომ ვარ გან ამისოვას უნდა შეგრტევე თუმცი წინაშე! ჩემი კრთალ-ერთი ბატი არ მაღეს, გვარდაში ჩაეწერ, ფრთინტს სდარაჭაბს... წაიღეთ, აქვენი ჭირობეთ, ნუ შემარტებენთ; მეც ქართველი ქალი ვარ, ეს ქვეუჩა ჩემიც არის. იწამეთ დმერთი...

„ე უ ა პის მ ა თ რ ა ხ ე ბ“

თუმში ღირს 200 მან., ცალკე ნომრთი გაელგან 50 მან.

ქურნალში დაიბეჭდება **გ ა 6 ც 6 1 დ ე ბ ე ბ 0**

რედაქციაში შეიძლება შეძენა დღემდე გამოსული ნომრების. სელის მომწერლებმა ფული შემდგებ ძისაძროთი უნდა გამოიგეხვნოს: თვილისი, რესთაველის ზროს-გქრი, № 24. ეშმაკის მათრახისათვის. რედაქცია და კანტორა ღიაა 9—2 საათობრივი.